

SERBEST MİMARLIK HİZMETLERİ BÜRO TESCİL BELGESİ VERİLMESİ VE YENİLENMESİNDE UYULACAK ESASLAR

Mimarlar Odasına tescilini ve tescil yenilemesini “yaptıran” serbest mimarlara serbest mimarlık hizmetleri yapmaya yetkili olduğunu belirten serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi ile birlikte serbest mimarlık mührü verilir.

Serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi ve serbest mimar mührü olmayan mimarlar, TMMOB Mimarlar Odası Serbest Mimarlık Hizmetlerini Uygulama Tescil ve Mesleki Denetim Yönetmeliğın 6 ncı maddesinde tanımlanan serbest mimarlık hizmetlerini yapamazlar.

Serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi, verilmesi ve yenilenmesi aşağıda yazılı kurallara uygun olarak yürütülür;

a) Serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi ve serbest mimar mührü serbest mimar adına düzenlenir.

b) Mimara birden fazla serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi ve mührü verilmez.

c) Yönetmeliğın 7, 8 ve 9 uncu maddelerinde belirtilen koşulları sağlayan mimarlar, ilgili maddede belirtilen belgeleri tamamlayarak, iş yerinin bulunduğu ilin ya da ilçenin bağılı olduğu “Mimarlar Odası” birimine yazılı olarak başvurur.

d) Bu belgeler 7 gün içinde şube etkinlik alanlarındaki birimlerce ilgili şubeye iletilir. Şube yönetim kurulları başvuruyu, başvuru tarihinden itibaren en geç 30 gün içinde inceleyip sonuçlandırır. “Düzenlenen serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi mimara bağılı olduğu birimince elden verilir.”

e) Serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi ilk tescilde, o yıl sonuna dek geçerli olmak üzere verilir. Tescil “bedeli” ve o yılın üyelik aidatı tam olarak alınır.

f) Serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi her yıl Ocak ayı sonuna kadar serbest mimarın yazılı başvurusu ile o yıl sonuna dek geçerli olmak üzere yenilenir. Tescil yenileme “bedeli” ve o yılın üyelik aidatı tam olarak alınır. Belirlenmiş süresi içerisinde tescil yenilemesi yapılmamış ise yenileme işlemi yapılırken ilk tescil “bedeli” ve o yılın üyelik aidatı alınır.

g) Tescil ve tescil yenileme “bedelleri” her yıl Mimarlar Odası yönetim kurulu tarafından Aralık ayı içinde belirlenir ve ilan edilir.

h) Serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesinin ya da serbest mimarlık mührünün kaybedilmesi durumunda, kaybın ve geçersizliğinin belgelenmesi koşulu ile yapılacak başvuru ve tescil “bedelinin” yatırılması durumunda serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi ve serbest mimar mührü yeniden düzenlenir.

i) Unvan, adres, statü değişikliğı gibi tescile esas koşullarda olan değişiklikler serbest mimarın en geç 30 gün içinde yapacağı yazılı başvuru sonucunda değiştirilir. “Bu işlem için ayrıca bir bedel alınmaz.”

j) Serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgeleri ülke çapında, karışıklığa ve tekrara neden olmayacak şekilde, şube ve şubelere bağılı birimler ile tescil tarihi esas alınarak numaralanır. İptal edilen “büro tescil belgesi numarası” bir başka serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesine verilmez. Tescili silinen serbest mimarın yeniden başvurusu durumunda eski belge numarası verilir “ve tescil yenileme işlemi bu maddenin (g) bendine göre gerçekleştirilir.”

k) Şube değiştiren serbest mimar serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi ve mührünü kayıtlı olduğu şubeye iade eder. Yeni serbest mimarlık hizmetleri “büro” tescil belgesi ve mührü nakil olduğu şube tarafından verilir.

l) Tescil ile ilgili evraklar Mimarlar Odası tarafından, üyenin mesleki faaliyeti süresince saklanır.

m) “Tescile esas bilgi ve belgelerin Mimarlar Odasına verilmesi aşamasında gerçeğe aykırı bildirimde buldukları saptanan, serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi üzerinde herhangi bir değişiklik yapan ve bu Yönetmeliğe göre mesleği uygulama koşullarında değişiklik olan serbest mimarın büro tescil belgesi geçersiz kılınır, mührü geri alınır.”

SERBEST MİMARLIK HİZMETLERİ VERİLMESİ VE BELGELENDİRME KOŞULLARI

1. Kendi Adına Serbest Çalışan Mimarın Tescili Ve Tescil Yenilemesi:

Kendi adına serbest çalışan mimarın, Mimarlar Odasınca tescilinin yapılması ve serbest mimar mührü alabilmesi için;

- a) Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun 26 ncı maddesi uyarınca verilen disiplin cezaları nedeniyle mesleki faaliyetini yapmaya engel bir kısıtlılığının bulunmaması,
- b) Serbest mimarlık hizmetini yürütebileceği işyerinin olması,
- c) Serbest meslek defterinin o yıl için noter onaylı sayfasının fotokopisini vermiş olması,
- d) Mimarlar Odasınca düzenlenen imza sirküleri, taahhütname ve başvuru yerine geçen formu şahsen doldurmuş ve imzalamış olması,
- e) Ücretli olarak çalıştıracağı mimarlarla imzalayacağı iş düzeni, telif hakları, özlük hakları ve çalışma koşullarını düzenleyen sözleşmeyi vermiş olması, mimara ödenecek ücretin, Mimarlar Odasınca belirlenen öneri bedelden az olmaması,
- f) Serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi ilk tescil, mühür bedeli ve üyelik aidatını ödemiş olması,
- g) Mimarlar Odasının öngördüğü meslek içi eğitimi almış olması,
- h) Serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi ve mührünü elden alması, kendisi elden alamıyorsa dilekçe ile başvurusu,
- i) Kamu kurum ve kuruluşlarıyla bunların iştiraki olan tüzel kuruluşlarda ve özel hukuk tüzel ve gerçek kişileri yanında tam zamanlı hizmet sözleşmesiyle çalışmıyor olması,
- j) Yapı Denetim Kuruluşu ortağı olmaması veya yapı denetim şirketlerinde proje ve uygulama denetçisi ve kontrol elemanı olarak çalışmıyor olması,”
gerekir.

Tescilin yenilenmesi için ise, (g) bendi hariç diğer bentlerinde yer alan koşullara ilave olarak; tescil yenileme bedelini ve üyelik aidatını ödemiş olması gerekir.

2. Adi Ortaklıklarda Mimarların Tescili Ve Tescil Yenilemeleri:

Adi ortaklıklarda mimarların, Mimarlar Odasınca tescilin yapılması ve serbest mimar mührü alabilmeleri için, yukarıda yazılı koşullara ilave olarak;

- a) Ortakların tamamı tarafından imzalanmış ortaklık sözleşmesini vermiş olması,
- b) Mimarların kendi aralarında kuracakları ortaklıklarda müelliflik haklarını düzenleyen sözleşmeyi vermiş olması,
- c) Mimarın tasarım ve yapı sektörü ile ilgili Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği üyeleri ile kurdukları ortaklıklarda ihtisas ayrımı taahhütnamesini vermiş olması,
gerekir.

Tescilin yenilenmesinde ise; yukarıdaki 1. maddenin ikinci fıkrasında yazılı koşullar aranır.

Mimarın; mimarlarla ve/veya tasarım ve yapı sektörü ile ilgili Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği üyeleri ile kurdukları ortaklıklar dışındaki adi ortaklıklarına serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi verilmez.

3. Sermaye Şirketi Ortağı Mimar Ya Da Mimarların Tescilleri Ve Tescil Yenilemeleri:

Sermaye şirketi ortağı olarak serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi alınabilmesi için “mimar ya da mimarların” şirketteki hisse oranı şirket sermayesinin ortaklara bölünmesiyle bulunacak paydan ve aynı zamanda diğer ortaklardaki en yüksek hisse oranından fazla olacaktır; bu oran yüzde 10’ dan az olamaz. “Sermaye şirketi ortaklarının tamamının mimar olması durumunda bu oran aranmaz.”

Bu şirketlerde şirket ana sözleşmesinde belirtilen iştigal konuları arasında "mimarlık hizmetleri"nin yer alması koşulu aranır.

Ortaklarının tamamı tasarım ve yapı sektörüyle ilgili Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği üyesi olan mimarlık ve mühendislik hizmeti vermek amacıyla kurulmuş bulunan sermaye şirketlerinde “mimar yada mimarların payı”; şirket sermayesinin ortakların üye olduğu **meslek disiplinlerine** bölünmesiyle bulunacak yüzde paydan az olamaz.

Ortakların pay durumu, serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi alacak sermaye şirketi ortağı mimar tarafından belgelenir.

Sermaye şirketi ortağı mimarın, Mimarlar Odasınınca tescilinin yapılması ve serbest mimar mührü alabilmesi için;

a) “27/1/1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun 26 ncı maddesi uyarınca verilen” disiplin cezası nedeniyle mesleki faaliyetini yapmaya engel bir kısıtlılığının bulunmaması,

b) Serbest mimarlık hizmetini yürütebileceği işyerinin olması,

c) Sermaye şirketinin ana sözleşmesinin yayınlandığı Ticaret Sicil Gazetesi ya da noter onaylı suretini vermiş olması,

d) Sermaye şirketinin mali kaydının o yıl için noter onaylı sayfasının fotokopisini vermiş olması,

e) “Sermaye şirketinde ücretli çalışan mimar ya da mimarlarla imzalayacağı iş düzeni, telif hakları, özlük hakları ve çalışma koşullarını düzenleyen sözleşmeyi vermiş olması; Mimara ödenecek ücretin, Mimarlar Odasınınca belirlenen öneri bedelden az olmaması,”

f) Mimar sermaye şirketindeki faaliyetinin ve kendi yetkisinin devam etmekte olduğu beyanı yanında Mimarlar Odasınınca düzenlenen imza sirküleri, taahhütname ve başvuru yerine geçen formu şahsen doldurmuş ve imzalamış olması,

g) Sermaye şirketi ile müelliflik haklarını düzenleyen sözleşmeyi vermiş olması,

h) Mimarlar Odasınınca öngördüğü meslek içi eğitimi almış olması,

i) Serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi ilk tescil, mühür “bedeli” ve üyelik aidatını ödemiş olması,

j) “Kamu kurum ve kuruluşlarıyla bunların iştiraki olan tüzel kuruluşlarda ve özel hukuk tüzel ve gerçek kişileri yanında tam zamanlı hizmet sözleşmesiyle çalışmıyor olması,”

k) “Yapı Denetim Kuruluşu ortağı olmaması veya proje ve uygulama denetçisi ve kontrol elemanı olarak çalışmıyor olması,”

l) “Serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesini elden alması, kendisi elden alamıyorsa dilekçe ile başvurusu,”

gerekir.

“Tescilin yenilenmesi için ise yukarıda belirtilen koşullara ilave olarak;

a) Şirket ortağı olduğunun ve hisse oranının yukarıda belirtilen asgari ortaklık payının altına düşmediğinin sicil memurluğundan belgelemesi,

b) Tescil yenileme bedelini ve üyelik aidatını ödemiş olması, gerekir.”

4. Ücretli Çalışan Mimarın Serbest Mimarlık Hizmeti Verebilme Koşulları:

Sermaye şirketlerinde hizmet sözleşmesi ile çalışan mimarlar, çalıştığı sermaye şirketine ait gayri menkuller üzerinde, **kazanç amacı gütmeksizin, şirket ana sözleşmesinde belirlenmiş iştigal konularını yürütmek üzere, yalnızca şirket tarafından kullanılacak kendilerine ait binaları için** aşağıda yazılı hususları yerine getirmeleri koşulu ile; serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi aranmaksızın serbest mimarlık hizmeti verebilirler.

Ancak; fenni mesuliyet üstlenemez, üçüncü şahısların işleri için serbest mimarlık hizmeti veremezler.

Sermaye şirketlerinde hizmet sözleşmesi ile çalışan mimar, bahsi geçen iş ile ilgili mimari hizmeti Mimarlar Odası tarafından belgelenmeden mimarlık hizmeti yapamaz, imza koyamaz. Bu durumu belirlenen sermaye şirketinde ücretli çalışan mimarın;

a) “27/1/1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun 26 ncı maddesi uyarınca verilen” disiplin cezası nedeniyle mesleki faaliyetini yapmaya engel bir kısıtlılığının bulunmaması,

b) Şirket ana sözleşmesinin yayınlandığı ticaret sicil gazetesi ya da fotokopisini vermiş olması,

c) Şirketin mali kaydının o yıl için noter onaylı sayfasının fotokopisini vermiş olması,

d) “Şirketin ücretli olarak çalıştıracağı mimarlarla imzalayacağı iş düzeni, telif hakları, özlük hakları ve çalışma koşullarını düzenleyen sözleşmeyi vermiş olması; Mimarlar Odasınca belirlenen öneri bedelden az olmaması,”

e) Mimarlık hizmeti vermek üzere şirket adına yetkilendirildiğine dair noter onaylı yönetim kurulu kararı vermesi,

f) SSK giriş beyannamesi ya da son dört aylık SSK prim bordrosu fotokopisini vermesi, bu dört aylık prim bordroları iş bitimine kadar odaya sürekli getirilir.

g) Mimar sermaye şirketindeki faaliyetinin ve kendi yetkisinin devam etmekte olduğunu beyanı yanında Mimarlar Odasınca düzenlenen imza sirküleri, taahhütname ve başvuru yerine geçen formu şahsen doldurmuş ve imzalamış olması,

h) Mimarlar Odasının öngördüğü meslek içi eğitimi almış olması,

i) Üyelik aidatını ödemiş olması,

gerekir.

5. Kamu Kurum Ve Kuruluşlarında Çalışan Mimarların Mimarlık Hizmeti Verebilme Koşulları:

Kamu kurumlarında çalışan mimarlar, **bu kuruluşların kendilerine ait yapı işleri için** serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi aranmaksızın mimarlık hizmetleri verebilirler. Bu durumda mimarın;

a) “27/1/1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun 26 ncı maddesi uyarınca verilen” disiplin cezası nedeniyle mesleki faaliyetini yapmaya engel bir kısıtlılığının bulunmaması,

b) İlgili kamu kuruluşu adına mimarlık hizmeti vermek üzere yetkilendirildiğine dair belgeyi vermiş olması,

c) Mimarlar Odasınca düzenlenen imza sirküleri, taahhütname ve başvuru yerine geçen formu şahsen doldurmuş ve imzalamış olmasının yanında Mimar kamu kurumundaki faaliyetinin ve kendi yetkisinin devam etmekte olduğunu beyan etmiş olması,

d) Mimarlar Odasının öngördüğü meslek içi eğitimi almış olması,

e) Üyelik aidatını ödemiş olması,

gerekir.

6. Üniversite Döner Sermaye Yetkilendirmesi İle Serbest Mimarlık Hizmeti Verebilme Koşulları:

Mimarlık eğitimi veren üniversitelerin kadrolu öğretim elemanları, eğitim, öğretim ve bilimsel araştırmaya katkıda bulunmayı ön planda tutmak koşuluyla uzmanlık konularında bağlı buldukları üniversitelerin döner sermaye işletmelerinin yetkilendirmesi ve aşağıda yazılı hususları yerine getirmek koşuluyla serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi aranmaksızın üniversitelerin ve diğer kamu ve kuruluşlarının asli işlerine yönelik mimarlık hizmeti verebilirler.

Ancak; fenni mesuliyet üstlenemezler. Bu durumu belirlenen döner sermaye yetkilendirmesi ile çalışan mimarın;

- a) “27/1/1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun 26 ncı maddesi uyarınca verilen” disiplin cezası nedeniyle mesleki faaliyetini yapmaya engel bir kısıtlılığının bulunmaması,
  - b) İlgili üniversitenin döner sermayesi adına hizmet vermek üzere yetkilendirildiğine dair belgeyi vermesi,
  - c) Üniversite döner sermaye yetkilisi ile arasında düzenlenmiş müelliflik ve telif haklarını tanımlayan, asgari oda tip sözleşmesinin koşullarını sağlayan sözleşmeyi vermesi,
  - d) Mimarlar Odasınca düzenlenen imza sirküleri, taahhütname ve başvuru yerine geçen formu şahsen doldurmuş ve imzalamış olması yanında Üniversite döner sermaye faaliyetinin ve kendi yetkisinin devam etmekte olduğunu beyan etmiş olması,
  - e) Mimarlar Odasının öngördüğü meslek içi eğitimi almış olması,
  - f) Üyelik aidatını ödemiş olması,
- gerekir.

7. Mimarların Kendilerine Özel, Serbest Mimarlık Hizmeti Vermesinde Uyulacak Esaslar:

Mimar; kendisi, eşi, annesi, babası, kardeşleri ve çocukları gerçek kişi olarak, iş sahibi konumunda olduğu durumlarda ve **ticari amacı olmayan kendi kullanımları** için yaptıracakları binalarda “Serbest Mimarlık Hizmetlerini Uygulama Tescil ve Mesleki Denetim Yönetmeliğinin 6 ncı maddesi kapsamındaki” serbest mimarlık hizmetlerini; bu durumu belgelemek ve bir defaya mahsus olmak üzere, serbest mimarlık hizmetleri büro tescil belgesi aranmaksızın “maktu mesleki denetim bedelini” ödeyerek yapabilirler.

Bu durumu belirlenen mimarın;

- a) “27/1/1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununun 26 ncı maddesi uyarınca verilen” disiplin cezası nedeniyle mesleki faaliyetini yapmaya engel bir kısıtlılığının bulunmaması,
  - b) Mimarlar Odasınca düzenlenen imza sirküleri, taahhütname, başvuru yerine geçen formu şahsen doldurmuş ve imzalamış olması,
  - c) Üyelik aidatını ödemiş olması,
- gerekir.